

12 Milliyet

KÜLTÜR-SANAT

BIENALDE İSPANYA, İTALYA VE TÜRKİYE
1980'lerde üç ülke

Özer Kabaş'ın "80'li Yıllarda Türk Resmi" başlığı altında sergilenen yapıtlarından biri.

Sinema

Ön jürinin kıstası ne?

Erdal ÇETİN

ANTALYA Altın Portakal Film Festivali ön jürisinin yarışma için başvuran 25 film arasından 12'sini seçerken yaptığı eleme dikkat çekicidir. Ön jüri Hiç Bir Gece, Kara Sevdalı Bulut, Gönül Garip Bir Kuştur, Gülbeyaz, Melodram gibi bizce düzeyli filmleri eleme, yarışma dışı bırakmıştır. Gene bizce, seçilen yarışma filmleri arasında bu saydığımız yapıtların üstünde sayılamayacak olanlar vardır.

Altın Portakal olayında ön jüri hangi kıstaslarla eleme yapmaktadır, bilinmez. Altın Portakal'ın yıldan yıla daha fazla kapalı kapılar ardında kaldığı da bir gerçektir. Sinema yazarlarının, eleştirmenlerin büyük bölümü festivale çağrılmadıkları gibi, onlara yeterli bilgi de verilmeyen. Ön jüri oturur, bilinmeyen kıstaslarla elemesini yapar, sonuç açıklanmakla yetinilir. Sonra sıra büyük jürinin seçimlerine gelir. O da gene aynı gizlilik ve kıstas belirsizliği içinde yapılır, sonuç adeta "zorla" benimsenir.

Altın Portakal'ın adı "festival"dir. Bu da sözümona bir şeydir. Festivaller halkla bütünleşen, halkın yaygın olarak izlediği, dahası katıldığı etkinliklerdir. Ama Altın Portakal halktan kopuktur. Büyük jüride gerçi bir "halk temsilcisi"nin adı geçmektedir, ama kimdir, nasıl seçilmiştir belli değildir. Geçtiğimiz yıl büyük jüride yer alan, ama orada olup bitenleri gördükten sonra bir daha öneri gelirse çok uzun düşünüp taşınacağını tahmin ettiğim sinema yazarı Sayın Burçak Evren'in dediği gibi, "Elemeler ve seçimlerde sanatsal değerlerden çok siyasal değerler ağır basmaktadır". Sonuçları SESAM, TRT ve Kültür Bakanlığı temsilcilerinin yararı belirlemektedir.

Antalya Altın Portakal Festivali'nin 26'ncısında da, geçen yıl yaşanan olaylar yineleneyeceğe benzermektedir. Ön jürinin yaptığı eleme bunun göstergesi niteliğindedir. Bizim gönlümüz Türkiye'nin en önemli ulusal film yarışması olan Altın Portakal'ın yozlaşmasını, kapalı kapılar ardında ahbap çavuş ilişkilerinin geçerli olduğu bir ortamda geçmemesini, halkla kucaklaşmasını, halka ve basına şeffaflaşmasını, üzerine gölge düşmemesini ister. Aksi takdirde, Türk sinemasına kötülük yapılmış olur. Özellikle Altın Portakal'ın sorumluluğunda payı olan sinema adamlarının bu bilince kesinlikle varması gerekir.

Uluslararası 2. İstanbul Bienali etkinlikleri çerçevesinde Askeri Müze'de bugün üç önemli grup sergisi yer alıyor

İSTANBUL Kültür ve Sanat Vakfı tarafından düzenlenen Uluslararası 2. İstanbul Bienali kapsamında bugün Askeri Müze salonlarında uluslararası grup sergileri ve günümüz Türk sanatından kesitleri ve eğilimleri gösteren sergiler açılıyor.

"80'li Yıllarda İtalya'da Soyut ve Figür" başlığını taşıyan sergide 32 sanatçının diptik (ikileme) resimleri yer alıyor. Yaşça olmamakla birlikte sanat dili açısından birbirinden açıkça ayrılan sanatçılar aynı dönemde yaşamalarına karşın dünyaya bakış açıları değişik felsefe ve sorumluluklar içeriyor. Bu grup sergisine katılan sanatçılar: Alberto Abate, Luca Alinari, Aulo, Luciano Bartolini, Carlo Bertocci, Lorenzo Bonechi, Luigi Campanelli, Bruno Ceccobelli, Gianni Dessi, Stefano Di Stasio, Mario Fallani, Lino Frongia, Giuseppe Gallo, Paola Gandolfi, Sebastiano Guerrera, Paolo Lacchetti, Felice Levini, Massimo Livadiotti, Nicola Maria Martino, Tommaso Massimi, Sabina Mirri, Elisa Montessori, Gianfranco Notargiacomo, Nunzio, Luca Maria Patella, Maurizio Pelegrin, Piero Pizzi Cannella, Giuseppe Salvatori, Marco Tirelli, Alessandro Twombly, Walter Gatti.

İspanya'dan "80'li Yılların Kuşağı" adlı 33 büyük resimden oluşan sergi de bugün Askeri Müze'de açılacak. Alaya Güzel Sanatlar Müzesi koleksiyonlarından seçilen yapıtların yer aldığı sergide tanınmış adların yanında adı yeni duyulmaya başlamış sanatçılar da yer alıyor.

"80'li Yılların Kuşağı" sergisine şu sanatçılar katılıyor: Alfonso Albacete, Carlos Alcolea, Gustavo Adolfo Al-

Askeri Müze salonlarında bugün açılan sergilerden biri de "80'li Yıllarda Türk Resmi" başlığını taşıyor. Türkiye'de 1980'li yıllarda genel yaklaşım ve üslup eğilimlerinin belirlenmesi amacıyla oluşturulan sergi, figüratif ve soyut sanat eğilimlerine ilişkin alternatiflerin yanı sıra, 80'li yıllarda tüm dünyada egemen bir akım niteliği kazanan yeni-ekspresyonist eğilimle kurulan ilişkileri de yansıtıyor. Bu sergide yer alan sanatçılar anlatımcı, soyut ya da yeni ekspresyonist eğilim gruplarının ancak sınırlı bir bölümünü temsil ediyorlar. Bu sergide yapıtları yer alan sanatçılar: Fuat Acaroglu, Halil Akdeniz, Mevlut Akyıldız, Bilge Alkor, Hale Arpacioğlu, Bedri Baykam, Adem Genç, Asım İşler, Özer Kabaş, Komet, İbrahim Ors ve Nedret Sekban.

marcha, Alfredo Alvarez Plagaro, Santiago Arranz, Dis Berlin, Jose Manuel Broto, Petricio Cabrera, Miguel Angel Campano, Victoria Civera, Cesar Fernandez Arias, Xavier Franquesa, Xose Freixanes, Patricia Gadea, Miguel Galanda, Ferran Garcia Sevilla, Alajandro Görnemann, Alfonso Gortazar, Xavier Grau, Menchu Lamas, Anton Lamazares, Jesus Maria Lazkano, Jose Maldonado, Din Matamoro, Victor Mira, Felicidad Moreno, Guillermo Pannaque, Anton Patino; Jose Maria Sicilia, Juan Ugalde, Darin Urzay, Juan Usle, Lourdes Vicente.

Alberto Abate'nin sergilenen resimlerinden

Beral Madra ve Doğan Kuban'dan Plastik Sanatlar Derneği'ne yanıt

Söz bienal yetkililerinde

İSTANBUL Kültür ve Sanat Vakfı'nın düzenlediği 2. İstanbul Bienali ile ilgili tartışmalar sürüyor. Plastik Sanatlar Derneği'nin önceki gün yayınladığı bildiriye öne sürdükleri sanatçıların yanlış sınıflandırılmaları, parasal kaynak bulmaya zorlanmaları ve yapıtlara gereken ciddiyete ve kapsamda sigorta konumaması ile ilgili eleştirilere bienal komitesinden Beral Madra ve Doğan Kuban yanıt verdiler.

Sergi yapımcısı olarak en açık seçik bir biçimde sergiyi anlatmak gerektiğini ifade eden Beral Madra, "Biz sanatçıyla izleyici arasında aracıyız. Grup sergilerinde böyle sınıflandırmalara gereksinim vardır. Sanatçı bunu kabul etmiyorsa katılmaz" dedi.

Plastik Sanatlar Derneği'nin yeni kurulmuş bir dernek olduğunu, sanatçıların bir araya gelmelerini çok olumlu karşıladıklarını söyleyen Madra sözlerini şöyle sürdürdü: "Daha hiçbir şey yapmamış ve kendini kanıtlamamış olan bu dernek olumsuz eleştiri yaparak, bienali kullanarak adını duyurmaya çalışıyor. Bence ortaya bir iş koysunlar, sanatçıya gerçekten bir hizmet versinler, sanatçıyı uluslararası alanda temsil etsinler o zaman biz de önlerinde saygıyla eğilelim."

Sanatçıların para bulmaya zorlanmaları konusuna da değinen Madra, "Kültür ve Sanat Vakfı'nın ancak sergileri düzenlemek, katalog çıkarmak, davet edilecek kişiler için bütçe olduğunu, sanatçıların sponsor arayışında olmalarını, ancak her aşamada kendilerine yardımcı olacağımızı bildirdik" dedi.

Sigorta şirketlerinin açık havada sergilenen yapıtları sigortalamayı kabul etmediklerini belirten Madra, kapalı mekânlardaki yapıtları da Türkiye'de olabilecek en büyük ölçülerde sigorta ettirdiklerini sözlerine ekledi.

Bienal katılmadıklarını söyleyen sanatçıların, yapıtlarını yine bienal kapsamında galerilerde sergilemelerinin çelişki olduğunu da vurgulayan Beral Madra'dan sonra söz alan Doğan Kuban da şunları söyledi: "Plastik Sanatçılar Derneği benim için tenkitle tanınan bir dernek demektir. Tenkitin içeriği anlaşılıyor. Bienal denilen olgunun içeriğine inanıyorlar ama böyle değil başka türlü olsun diyorlar. Eleştirinin en zayıf tarafı da budur. Nasıl olduğunu söylemek lazım."